

[Rytter.]

altsaa været den, at der her var et Grundlovsværn for Dommerne. I 1920, da Grundloven blev ændret, kunde Spørgsmaalet ogsaa have været taget op, og da havde det været meget nærliggende at gøre det, hvis man havde ønsket at foretage en Forandring, thi da havde Spørgsmaalet om, hvordan Dommerne skulde stilles, for nylig været diskuteret i Tjenestemandskommissionen. Men heller ikke da kom det frem. Jeg mener derfor, at de senere Grundlove ikke afgiver Stof til en Fortolkning i den Retning, som Lovforslaget giver Udtryk for.

Men lad os da se paa, om den almindelige Lovgivning tyder paa, at Lovgivningsmagtens Standpunkt er forandret. Her maa jeg nævne Tjenestemandsløvens § 54, som i sin endelige Formulering udtrykkelig gør en Undtagelse for Dommere. Jeg ved godt, at Ministeren dertil vil sige: Ja, men det er, fordi Dispensationsregelen for andre Embedsmænd ikke maa anvendes overfor Dommere. Det er rigtigt, men derfor behøvede man ikke at undtage Dommerne; man kunde blot sige, at Dommerne skulde afskediges ligesom andre Embedsmænd eller skulde indgive Ansøgning om Afsked, men at Dispensationsreglerne ikke kunde anvendes overfor Dommerne som overfor andre Embedsmænd. Men ikke blot ved Behandlingen af Tjenestemandsløven af 1919, men ogsaa ved Behandlingen af Tjenestemandsløven af 1927 og sidst, og ikke mindst, ved Behandlingen af Tjenestemandsløven af 1931 var man inde paa det samme Spørgsmaal. Der blev da forelagt et Forslag, der hvilede paa de samme Synspunkter, som jeg her gør mig til Talsmand for, og fra alle Partiers Side var man enig om ikke at kræve noget forandret paa det Punkt, idet man var klar over, at hvis man forandrede noget med Hensyn til Dommernes Privilegium, maatte man ogsaa, som jeg berørte før, tage Spørgsmaalet om baade deres Løn og deres Adgang til Bihverv op.

Man hævder saa — det er ogsaa blevet sagt her i Dag: Selvfølgelig kan Grundloven ikke afskære fra senere at give en almindelig Lov om alle Embedsmænd, og det er noget, tilføjer man, som vi Jurister er saa vant til. Det er rigtigt nok, hvis der vel at mærke ikke er taget Standpunkt til Spørgsmaalet i Forvejen. Men ifølge den Opfattelse, som jeg her gør mig til Talsmand for, er der ved at vælge Grundlovsudkastet Nr. 2 fremfor Nr. 1 sat en Begrænsning for Lovgivningsmagtens Ret til at gøre Indgreb overfor Dommere, og ikke blot det, men begge

Udkast hvilede paa det Synspunkt, at de under alle Omstændigheder skulde være uafhængige af Administrationen. Det var de i fuld Udstrækning efter Nr. 1, men man mente ikke, at Dommerne derved var tilstrækkelig beskyttede overfor Lovgivningsmagten — det maa være den Mening, der laa bag den skete Forandring. Det hævdes altsaa, at man maa kunne give en almindelig Lov, der fastsætter en almindelig Alderstærmin. Ja, selvfølgelig, men det maa saa ogsaa være en almindelig Lov, der gælder for alle. Men her viser netop Svagheden i den Anskuelse, jeg søger at bekæmpe, sig; thi man kan netop ikke under Hensyn til Grundloven anvende Tjenestemandsløvens Regler om, at Tjenestemænd skal søge deres Afsked, naar de er 70 Aar, med Dispensationsret for Ministeren, naar Talen er om Dommere.

Endvidere henviser man til, at Justitsministeren garanterer for, at det foreliggende Lovforslag er i Overensstemmelse med Grundloven. I denne Forbindelse vil jeg først sige: den højtærede Minister og jeg har en Gang staaet Side om Side i Folketinget og bekæmpet en Lov, som var kommet frem i Forbindelse med en Øvrighedshandling, der var foretaget, idet vi mente, den var grundlovsstridig. Den Gang udtalte den daværende Justitsminister og det daværende Justitsministerium ogsaa, at den paagældende Lov var grundlovs-mæssig, og at Handlingen var retmæssig. Den nuværende Justitsminister og jeg stod imidlertid Side om Side, og vi havde begge den Glæde, at vi fik Medhold hos Højesteret, som kendte den paagældende Handling ugyldig. Men lad os i øvrigt se lidt paa denne Garanti fra Justitsministerens Side. Jeg vilde have sat mere Pris paa denne Garanti, end jeg gør, som Sagen nu foreligger, hvis den højtærede Justitsminister havde indtaget samme Standpunkt, som han indtog i 1919; da Ministeren kraftigt gik i Brechen for, at en Lov, der var i Strid med Grundloven, var ugyldig og vilde blive tilsidesat af Domstolene. Hvis Ministeren havde bevaret den Anskuelse, vilde jeg have sagt som saa: naar Ministeren nærer den Anskuelse, og naar han optræder som Garant for, at Lovforslaget ikke er i Strid med Grundloven, saa vil jeg selvfølgelig tillægge det den samme Gyldighed, som man altid tillægger en officiel Erklæring. Men den højtærede Minister har desværre paa dette Punkt svigtet — jeg tør ikke sige mig, men svigtet den Anskuelse, som Ministeren havde i 1919, og er gaaet over til den Lære, at en Lov, selv om den er i Strid med